

Mať doma ilustrátora je obrovská výhoda

Ester Stará a Milan Starý tvoria manželský pár, majú spolu troch synov a spoločnú prácu. Ona píše, on kreslí. A ide im to výborne. Sú z Prahy a Piešťany navštívili v rámci VIII. ročníka projektu Keď čítanie je čtení. Okrem prezentácie knižky „Chrochtík a Kvíkalka na cestě za blýskavým prasátkem“ pracovali so školákmi na workshope so spoločnou knižkou „Povíš mi to?“ Atmosféra bola skvelá. Najprv sme položili pár otázok Ester.

Aké je to mať doma ilustrátora svojich kníh?

Je to obrovská výhoda, zvlášť keď pracujeme na nejakej didaktickej knihe, sú to síce zábavné knihy, ale vždy je tam nejaká úloha alebo konkrétne zadanie, ktoré treba dobre poznať a tá ilustrácia musí byť funkčná. A keď mám toho ilustrátora po ruke, môžem ho usmerňovať k tomu, čo potrebujem.

Ale nie je to len váš manžel, kto vám ilustruje knihy. Je to napríklad aj slovenská ilustrátorka Martina Matlovičová. Ako začala vaša spolupráca?

Ja som si ju našla, mne sa veľmi páčili jej ilustrácie, takže keď som dávala text rozprávok „A pak se to stalo“ do Albatrosu, tak som prosila, aby to robila práve Martina, lebo jej ilustrácie sú také bláznivé ako aj ten text a že by to spolu dobre komunikovalo.

Príkladom českej a slovenskej spolupráce sú aj niektoré podujatia, ktoré prebiehajú v Karlínskom centre pro školáky v Prahe v rámci Festivalu českej a slovenskej tvorby pre děti. Vy ste spoluzakladateľka tohto centra. Myslíte si, že je potrebné, aby sa deťom v Čechách pripomínala slovenčina a na Slovensku čeština?

Žiaľ, musím povedať, že slovenčina v Čechách sa tak, ako by som si priala, nepripomína. Slovenské deti vedia lepšie po česky. Situácia sa trochu mení napríklad tým, keď sú v televízii populárne zábavné programy, tak sa tam trochu so slovenčinou oboznamujú, inak tých príležitostí toľko nemajú. Slovenčinu mám veľmi rada, tak by som si priala, aby jej bolo viac.

Vy tu nie ste prvýkrát.

My sme v Piešťanoch tretí alebo štvrtýkrát. Mám sa tu veľmi páči, preto sa sem vraciame.

Čo pripravujete v najbližšom období?

Chystáme klasické rozprávky, ktoré budú spracované didaktickým spôsobom, aby si ich deti nielen pripomenuli, ale aby sa aj podieľali na tvorbe príbehu. To je jedna vec. Ďalšiu vec, o ktorej uvažujeme a snáď sa do nej aj skoro pustíme je text pre prvočitateľov. Táto kniha bude koncipovaná tak, aby nebolo príliš textu, aby v nej boli jednoduché slová, ale aby napriek tomu deti vtiahli do deja.

Priestor dostal aj Milan:

U oboch vidieť, že máte pedagogické vlohý a v piatok popoludní ste dokázali deti prebrať k tvorivej činnosti. Vy už nevykonávate pedagogickú činnosť, nechýbajú Vám deti?

Chýbajú! A to hovorím celkom úprimne. Ja si to trochu vynahrádzujem cez prázdniny, kedy robíme výtvarné tábory. Takže úplne bez kontaktu s deťmi nie som.

Zaujímavý je Váš projekt Náš štát. Ako vznikol?

Oslovila ma jedna nezisková organizácia „Můj stát“. To je skupina ľudí, ktorí sa dlhodobo zaoberajú tým, aby predovšetkým deťom, ale aj dospelým pripomínali základné hodnoty a fakty, ktoré sa týkajú nášho pocitu príslušnosti k štátu, v ktorom žijú. Sú to samozrejme veci, na ktoré ale v tom všednom dennom kolobehu často zabúdame. Oslovili ma ako ilustrátora a kolegu Martina Velíška ako autora textu a pôvodne sme vytvárali materiál pre deti v školách. Nakoniec z toho vznikla výstava, ktorá bola inštalovaná v Hrzánskom paláci Pražského hradu. A tam zhodou okolností výstavu videla riaditeľka z nakladateľstva Euromedia a oslovila nás, aby sme to celé realizovali aj ako knihu.

Je to skvelý nápad! Bol by užitočný aj na Slovensku. Na čom teraz pracujete?

Ester sa zmienila o dvoch knižkách, máme v pláne ich robiť spolu. Teraz, asi po polročnej práci som dokončil encyklopédiu o starších remeslách, ktoré dodnes fungujú. Toto bola práca dlhodobejšia, náročnejšia na ilustrácie v zmysle vernosti niektorých faktov. Takže teraz sa teším, že budem robiť niečo voľnejšie. Mám tam zbierku poézie pre deti od Miloša Kratochvíla.

My Vám obom ďakujeme za rozhovor, želáme Vám ešte veľa úspechov a tešíme sa na Vašu ďalšiu návštevu Piešťan.

Projekt: Keď čítanie je čtení – VIII. ročník

Dátum rozhovoru: 7. 10. 2016

Autor rozhovoru: Drahomíra Moretová